

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρύθμισης του Πλαισίου Οργάνωσης της Τηλεργασίας Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Σωτήρης Ιωάννου

Φωτεινή Τσιρίδου

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούππας

Χρίστος Σενέκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε εννέα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 20 Ιουνίου έως την 31^η Οκτωβρίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ), Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ) και Παγκύπρια

Συντεχνία Ισότητα, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ).

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας, Γιώργος Κουκουμάς, Ονούφριος Κουλλά και Πανίκος Λεωνίδου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας, ώστε να επιτευχθεί ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του υπό εξέταση νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ορισμός της τηλεργασίας ως η εξ αποστάσεως παροχή εργασίας από τον εργοδοτούμενο με τη χρήση της τεχνολογίας, δυνάμει σύμβασης εργασίας πλήρους, μερικής ή άλλης μορφής απασχόλησης, η οποία θα μπορούσε να παρασχεθεί και από εγκαταστάσεις του εργοδότη ή και χώρο εργασίας εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
2. Ορισμός του όρου «εργοδοτούμενος», ώστε να καταστεί σαφές ότι από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων που διέπουν την τηλεργασία εξαιρούνται οι δημόσιοι υπάλληλοι, περιλαμβανομένων των υπαλλήλων της υπηρεσίας εργατών, των υπαλλήλων των οποίων η αμοιβή υπολογίζεται πάνω σε ημερήσια βάση, καθώς και των υπαλλήλων που προσλαμβάνονται σε έκτακτη βάση, οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας, οι δημόσιες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, οι ένοπλες δυνάμεις και οι αστυνομικές αρχές, οι δικαστές, οι ανακριτές, άλλες υπηρεσίες επιβολής του νόμου, καθώς και οι

υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των οποίων οι όροι απασχόλησης ρυθμίζονται με άλλους νόμους και κανονισμούς.

3. Εφαρμογή της τηλεργασίας σε προαιρετική βάση κατόπιν σχετικής συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου.
4. Κατ' εξαίρεση εφαρμογή της τηλεργασίας:
 - α. με απόφαση του εργοδότη, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και αφού προηγηθεί η έκδοση σχετικού διατάγματος του Υπουργού Υγείας δυνάμει των διατάξεων του περί Λοιμοκαθάρσεων Νόμου και
 - β. μετά από αίτηση του εργοδοτούμενου, σε περίπτωση κατά την οποία τεκμηριώνεται κίνδυνος της υγείας του, εάν εργάζεται στις εγκαταστάσεις του εργοδότη, ο οποίος θα αποφευχθεί αν ο εν λόγω εργοδοτούμενος εργάζεται με τηλεργασία, για όσο χρόνο διαρκεί ο κίνδυνος αυτός.
5. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να αναλαμβάνει την κάλυψη του κόστους που προκύπτει για τον εργοδοτούμενο από την παρεχόμενη τηλεργασία, καθώς και να παρέχει την αναγκαία τεχνική υποστήριξη στον εργοδοτούμενο για την παροχή της τηλεργασίας.
6. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να ενημερώνει τους εργοδοτούμενούς του για τους ουσιώδεις όρους της σύμβασης ή σχέσης εργασίας που διαφοροποιούνται λόγω της τηλεργασίας, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, εντός οκτώ (8) ημερών από την ημερομηνία έναρξης της τηλεργασίας.
7. Παροχή προστασίας και κατοχύρωσης των εργασιακών δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων που εργάζονται με τηλεργασία, καθώς και απαγόρευση κάθε δυσμενούς διάκρισης εις βάρος εργοδοτούμενου ο οποίος δεν συναινεί σε εργασία με τη μορφή της τηλεργασίας.

8. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να αξιολογεί την απόδοση του εργοδοτουμένου που εργάζεται με τηλεργασία κατά τρόπο που να σέβεται την ιδιωτική του ζωή και να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του εργοδοτουμένου.
9. Επιβολή υποχρέωσης στον εργοδότη να μεριμνά για τη διενέργεια γραπτής εκτίμησης κινδύνων από την τηλεργασία, ώστε να διασφαλίζονται επαρκώς οι συνθήκες ασφάλειας και υγείας των εργοδοτουμένων που εργάζονται με τηλεργασία.
10. Παροχή δικαιώματος στους εργοδοτουμένους που εργάζονται με τηλεργασία για αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της τηλεργασίας, το οποίο συνίσταται στο δικαίωμα του εργοδοτουμένου να απέχει πλήρως από την παροχή της εργασίας του εκτός του συμφωνηθέντος ωραρίου εργασίας.
11. Πρόβλεψη για τον διορισμό και τις εξουσίες επιθεωρητών οι οποίοι έχουν ως κύριο έργο τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου.
12. Θέσπιση του αδικήματος της παρεμπόδισης του έργου του επιθεωρητή, το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή/και χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).
13. Θέσπιση του αδικήματος της παράβασης από εργοδότη οποιασδήποτε από τις προτεινόμενες διατάξεις, το οποίο τιμωρείται με χρηματική ποινή το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).
14. Παροχή εξουσίας στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να εκδίδει διατάγματα για ζητήματα που μεταξύ άλλων αφορούν:

- α. τον καθορισμό των ειδικότερων κανόνων ασφάλειας και υγείας κατά την τηλεργασία, καθώς και τα ελάχιστα τεχνικά και οργανωτικά μέσα που εξασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος αποσύνδεσης και
- β. τον καθορισμό της διαδικασίας ελέγχου εκ μέρους των επιθεωρητών, καθώς και κάθε άλλης τεχνικής φύσεως λεπτομέρεια σχετικής με τους ελέγχους που θα διεξάγονται για την αποτελεσματική εφαρμογή του προτεινόμενου νομοθετικού πλαισίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να επιτευχθεί η ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία, προκειμένου να αξιοποιηθεί στον μέγιστο βαθμό η εν λόγω ευέλικτη μορφή απασχόλησης, καθώς και η συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με σχετική υποχρέωσή της στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Συναφώς, ο ίδιος δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η εν λόγω μορφή απασχόλησης ήδη εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια στην αγορά εργασίας και οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός ευέλικτου πλαισίου που διέπει την παροχή της τηλεργασίας σε προαιρετική βάση, κατόπιν συμφωνίας εργοδότη και εργοδοτούμενου, καθώς και στη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων που

εργάζονται με τηλεργασία. Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος πληροφόρησε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι το αποτέλεσμα διαβούλευσης και μέγιστης δυνατής σύγκλισης απόψεων στο επίπεδο του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αφού επισήμανε ότι δεν κλήθηκε από την εκτελεστική εξουσία να συμμετέχει στο στάδιο της διαβούλευσης με εμπλεκόμενους φορείς πριν από τη σύνταξη του νομοσχεδίου, ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις παρουσιάζουν σοβαρά κενά και αδυναμίες σε σχέση με ζητήματα που άπτονται της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συναφώς, υποστήριξε ότι με τη νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας πρέπει να διασφαλίζεται η σύννομη, θεμιτή και ορθή συλλογή, επεξεργασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με γνώμονα αφενός την προστασία της ιδιωτικής ζωής των εργοδοτούμενων που εργάζονται με τηλεργασία και αφετέρου τη χρήση των κατάλληλων τεχνικών μέσων από τον εργοδότη.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος υπέβαλε εισηγήσεις επί των προτεινόμενων ρυθμίσεων, οι οποίες συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Να υποχρεούται ο εργοδότης, πριν από την εφαρμογή οποιωνδήποτε μέσων για την εποπτεία ή την αξιολόγηση του εργοδοτούμενου που εργάζεται με τηλεργασία, να διενεργεί Εκτίμηση Αντικτύπου Προστασίας Δεδομένων, αφού προηγουμένως διαβουλευθεί σχετικά με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
2. Να απαγορεύεται η χρήση από τον εργοδότη παρεμβατικών μέσων συνεχούς παρακολούθησης των εργοδοτούμενων.
3. Να υποχρεούται ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πριν από την έκδοση διατάγματος σε σχέση με ζητήματα που άπτονται της προστασίας

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να εξασφαλίζει προηγουμένως τη σύμφωνη γνώμη της επιτρόπου.

Οι εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και του Γραφείου της Επιτρόπου Ισότητας των Φύλων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΟ συμφώνησε με την ανάγκη ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία, ωστόσο εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και ειδικότερα κατά πόσο οι σχετικές πρόνοιες που προβλέπουν το δικαίωμα του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση διασφαλίζουν επαρκώς τα εργασιακά δικαιώματα των εργοδοτούμενων. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος σημείωσε την ανάγκη ρύθμισης της τηλεργασίας και στον δημόσιο τομέα, καθώς και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Οι εκπρόσωποι της ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ, της ΠΑΣΥΔΥ, της ΑΣΔΥΚ, της ΠΟΑΣΟ και της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα χαιρέτισαν την προώθηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς διασφαλίζουν τον προαιρετικό χαρακτήρα που πρέπει να διέπει την εν λόγω ευέλικτη απασχόληση και κατοχυρώνουν επαρκώς τα εργασιακά δικαιώματα των υπό αναφορά εργοδοτούμενων. Ωστόσο, οι ίδιοι υποστήριξαν ότι η τηλεργασία πρέπει να ρυθμιστεί και για τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο εκπρόσωπος της ΕΤΥΚ συμφώνησε με την ανάγκη ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία, ωστόσο σημείωσε την ανάγκη περαιτέρω διασφάλισης του προαιρετικού χαρακτήρα της τηλεργασίας. Επιπροσθέτως, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και ειδικότερα σε σχέση με την μη επαρκή κατοχύρωση του δικαιώματος του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση. Συναφώς, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε την επιβολή υποχρέωσης στον

εργοδότη να προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες, για να αποσυνδέεται ο εργοδοτούμενος από τα μέσα παροχής της τηλεργασίας μετά το πέρας του ωραρίου εργασίας του, καθώς και τη ρητή ρύθμιση της υπερωριακής απασχόλησης του εργοδοτουμένου που εργάζεται με τηλεργασία και της σχετικής αποζημίωσής του.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ επισήμαναν ενώπιον της επιτροπής ότι στο παρόν στάδιο βρίσκονται σε εξέλιξη διεργασίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη σύνταξη ευρωπαϊκής Οδηγίας με σκοπό τη ρύθμιση της τηλεργασίας και η Κυπριακή Δημοκρατία θα έχει την υποχρέωση εναρμόνισης του εθνικού δικαίου με τις πρόνοιες της εν λόγω Οδηγίας. Συναφώς, οι ίδιοι, αν και συμφώνησαν με την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης της τηλεργασίας, εισηγήθηκαν όπως η συζήτηση του εν λόγω θέματος αναβληθεί μέχρις ότου τουλάχιστον διαμορφωθεί το προσχέδιο της εν λόγω Οδηγίας, το οποίο αναμένεται να πραγματοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ψήφισης ρυθμίσεων οι οποίες θα συγκρούονται με τις πρόνοιες της υπό διαμόρφωση Οδηγίας. Περαιτέρω, οι εν λόγω εκπρόσωποι εξέφρασαν σωρεία απόψεων και επιφυλάξεων επί των προνοιών του νομοσχεδίου, οι οποίες αναλύονται εκτενέστερα σε υπομνήματα που οι ίδιοι κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής. Ειδικότερα, οι επιμέρους θέσεις της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αποτελούν επαρκείς ασφαλιστικές δικλίδες ότι η τηλεργασία θα παρέχεται σε εθελοντική βάση και πρέπει να διασφαλιστεί η δυνατότητα ευελιξίας στη ρύθμιση ορισμένων εργασιακών ζητημάτων μεταξύ εργοδότη και εργοδοτουμένου.
2. Η προτεινόμενη κατ' εξαίρεση εφαρμογή της τηλεργασίας μετά από αίτηση του εργοδοτουμένου σε περίπτωση τεκμηριωμένου κινδύνου της υγείας του ενδεχομένως να συγκρούεται με τον προαιρετικό χαρακτήρα της τηλεργασίας και να τύχει κατάχρησης από μερίδα εργαζομένων. Συναφώς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις

σε σχέση με την εξέταση του εργοδοτουμένου από ιατροσυμβούλιο, προκειμένου να τεκμηριωθεί ο σχετικός κίνδυνος για την υγεία του, καθώς και σε σχέση με τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση σχετικών διαφορών μεταξύ εργοδότη και εργοδοτουμένου, εμπεριέχουν κενά και ασάφειες και ως εκ τούτου χρήζουν επανεξέτασης.

3. Η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει το κόστος της τηλεργασίας δεν πρέπει να επιβάλλεται νομοθετικά, αλλά το εν λόγω ζήτημα πρέπει να ρυθμίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και εργοδοτουμένου, δεδομένης της φιλοσοφίας και της προαιρετικής βάσης με την οποία παρέχεται η τηλεργασία. Περαιτέρω, πρέπει να προσδιοριστούν με σαφήνεια τα κριτήρια και οι παράμετροι που θα λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ελάχιστου ποσού που θα πρέπει να καταβάλλει ο εργοδότης για κάλυψη του κόστους της παρεχόμενης τηλεργασίας στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής μελέτης κόστους.
4. Ο εργοδότης, προκειμένου να συμμορφώνεται με την προτεινόμενη υποχρέωσή του να μεριμνά για τη διενέργεια γραπτής εκτίμησης κινδύνων από την εφαρμογή της τηλεργασίας, για σκοπούς διασφάλισης των συνθηκών ασφάλειας, πρέπει προηγουμένως να έχει τη δυνατότητα επιτόπιου ελέγχου του χώρου που θα χρησιμοποιείται για την τηλεργασία.
5. Η προτεινόμενη ρύθμιση για το δικαίωμα στην αποσύνδεση εκτός συμφωνηθέντος ωραρίου εργασίας δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις όποιες ιδιάζουσες συνθήκες και ανάγκες μιας επιχείρησης.
6. Οι προτεινόμενες στο νομοσχέδιο ποινές για παραβάσεις των διατάξεων του υπό εξέταση νομοσχεδίου από τους εργοδότες πρέπει να μειωθούν, αφού κρίνονται ως ιδιαίτερα αυστηρές και παραβιάζουν τις γενικές αρχές του εργατικού δικαίου, καθώς

ο σκοπός της επιβολής κυρώσεων είναι η σχετική επαναφορά της βλάβης για τον εργοδοτούμενο ή η συμμόρφωση του εργοδότη και όχι η τιμωρία του.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν συνάδουν με τις πρόνοιες της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Συναφώς, ο ίδιος ανέφερε ότι η τηλεργασία αποτελεί μια μορφή εύλογης προσαρμογής, με σκοπό τη διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρίες να απολάβουν του δικαιώματος στην εργασία σε ίση βάση με οποιονδήποτε άλλο εργαζόμενο. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εξέφρασε την άποψη ότι πρέπει να ενσωματωθούν πρόνοιες στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, ώστε να κατοχυρώνεται δεόντως το ανθρώπινο δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην εργασία με την παροχή της εύλογης προσαρμογής της τηλεργασίας ως μορφή απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία, στις περιπτώσεις που τα εν λόγω άτομα αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε εμπόδιο να μεταβούν στην εργασία τους, καθώς και να διασφαλίζεται ότι στο στάδιο σχεδιασμού και υλοποίησης των δράσεων αναφορικά με την εφαρμογή της τηλεργασίας θα λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι ανάγκες και οι απαιτήσεις των εργαζόμενων ατόμων με αναπηρίες.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, επιπροσθέτως των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία για τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει και τους εν λόγω εργοδοτούμενους.
2. Η ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του προτεινόμενου δικαιώματος του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της

τηλεργασίας εκτός ωρών εργασίας, ώστε να κατοχυρώνονται πλήρως τα εργασιακά δικαιώματα των εργοδοτούμενων.

3. Ο βαθμός ετοιμότητας της εκτελεστικής εξουσίας να εφαρμόσει επαρκώς το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο και η διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων της εφαρμογής του από τους επιθεωρητές που θα ορίζονται δυνάμει των προτεινόμενων διατάξεων.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και τις θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών της επιτροπής, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η διαδικασία ολοκλήρωσης της προώθησης σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας για τη ρύθμιση της τηλεργασίας δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο όπως στο παρόν στάδιο προωθηθεί το υπό εξέταση νομοσχέδιο για ψήφιση.

Ωστόσο, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισήμανε ότι η εν λόγω διαδικασία θα παρακολουθείται και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, θα προωθηθούν οι αναγκαίες τροποποιήσεις μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

2. Η ρύθμιση της τηλεργασίας στη δημόσια υπηρεσία μέχρι το τέλος του έτους 2024 περιλαμβάνεται στις δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για την οποία καθ' ύλην αρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν μπορούν να εφαρμοστούν αυτούσιες στον δημόσιο τομέα λόγω της ανομοιομορφίας που παρουσιάζει ως προς τον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών που τον απαρτίζουν, τον βαθμό ετοιμότητας εκάστης υπηρεσίας σε σχέση με την τεχνολογική υποδομή να εφαρμόσει την εν λόγω ευέλικτη μορφή απασχόλησης, καθώς και ως προς τους εργασιακούς όρους που διέπουν την εργασία των εργοδοτούμενων του δημόσιου τομέα. Για τους λόγους αυτούς, σύμφωνα με την ίδια, η σχετική νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας για τον δημόσιο τομέα χρήζει ιδιαίτερης μελέτης και επεξεργασίας, προκειμένου να διασφαλίζονται επαρκώς τα εργασιακά δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και η εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας. Η ίδια εκπρόσωπος σημείωσε ότι, λόγω των πιο πάνω, το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε αυτές να εφαρμόζονται και στους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα, δεν εξετάζεται στο παρόν στάδιο, ωστόσο οι εν λόγω ρυθμίσεις θα αποτελέσουν οδηγό στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Υπουργείου Οικονομικών, σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, για τη ρύθμιση των εργασιακών όρων που διέπουν την τηλεργασία και για τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα.

3. Σε σχέση με τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και ειδικότερα σε σχέση με το δικαίωμα του εργοδοτούμενου στην αποσύνδεση από τα ηλεκτρονικά μέσα παροχής της τηλεργασίας εκτός ωραρίου εργασίας και με τις υποχρεώσεις του εργοδότη για ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων, επισημάνθηκε ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις συμπληρώνουν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το εργατικό δίκαιο και

την ασφάλεια και υγεία στην εργασία και σε καμιά περίπτωση δεν αναιρούν ούτε συγκρούονται με υφιστάμενες ρυθμίσεις που προβλέπονται στο εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο. Συναφώς, διευκρινίστηκε ότι οι σχετικές ασφαλιστικές δικλίδες που περιλαμβάνονται στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και οι οποίες κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των εργοδοτούμενων, αλλά και των εργοδοτών, θα εξακολουθούν να ισχύουν αναλλοίωτες με την ψήφιση των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

4. Οι προτεινόμενες στο νομοσχέδιο ποινές κρίνονται ως αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
5. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του ίδιου υπουργείου, θα είναι σε πλήρη ετοιμότητα να εφαρμόσει επαρκώς το προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο και να διενεργεί αποτελεσματικούς ελέγχους της εφαρμογής των προνοιών του.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να επανεξετάσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν, ιδίως σε σχέση με την ανάγκη προσθήκης προνοιών για ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ανάγκη διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ετοίμασε αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Προστίθεται πρόνοια, ώστε να διασφαλιστεί περαιτέρω ότι η τηλεργασία είναι προαιρετικής φύσεως μορφή εργασίας και αποτελεί προϊόν συμφωνίας του εργοδότη και του εργοδοτούμενου.

2. Διασαφηνίζεται ότι ο εργοδότης στο πλαίσιο της τηλεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την παροχή εύλογης προσαρμογής στα άτομα με αναπηρίες, ώστε να διασφαλίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες των ατόμων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου.
3. Διασαφηνίζεται ότι, σε περίπτωση που η τηλεργασία παρέχεται σε χώρο εργασίας του εργοδότη, αυτός διασφαλίζει ότι ο εν λόγω χώρος είναι διαρρυθμισμένος, ώστε να λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, οι ειδικές ανάγκες των μειονεκτούντων προσώπων στην εργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου.
4. Εισάγεται υποχρέωση στον εργοδότη, ώστε, πριν από την εφαρμογή οποιωνδήποτε συστημάτων ή εργαλείων για την εποπτεία των εργοδοτούμενων του, να διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού, αφού προηγουμένως διαβουλευτεί σχετικά με την Επιτροπή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
5. Εισάγεται ρητή απαγόρευση στον εργοδότη, ώστε να μην προβαίνει σε συνεχή παρακολούθηση μέσω της χρήσης κάμερας ή άλλης ανάλογης εφαρμογής παρεμβατικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζομένου.
6. Προστίθεται πρόνοια, ώστε, πριν από την έκδοση διατάγματος από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για ζητήματα που άπτονται της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των εργοδοτούμενων και της διασφάλισης από μέρος του εργοδότη του κατάλληλου επιπέδου προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη διεκπεραίωση της τηλεργασίας, να απαιτείται η προηγούμενη θετική γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου στην επιτροπή, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου είναι αποτέλεσμα διαβούλευσης που διεξήγαγε το υπουργείο με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και λήφθηκαν δεόντως υπόψη οι εισηγήσεις και οι παρατηρήσεις των μελών της επιτροπής και των εμπλεκόμενων φορέων που κλήθηκαν να συμμετάσχουν κατά το πρώτο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, επισημαίνοντας ότι οι σχετικές εισηγήσεις της υιοθετήθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο του εν λόγω νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΕΤΥΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, ΠΟΑΣΟ και της Παγκύπριας Συντεχνίας Ισότητα, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, δεν διαφοροποιήθηκαν από τις αρχικές θέσεις που εξέφρασαν κατά το προηγούμενο στάδιο συζήτησης του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ ενέμεινε στην αρχική του θέση εκφράζοντας τη διαφωνία του αναφορικά με τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, για τους λόγους που ο ίδιος παρέθεσε κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησε εκ νέου το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει και τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Αναφορικά με τον πιο πάνω προβληματισμό, η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ενέμεινε στις αρχικές της θέσεις, εκφράζοντας τη διαφωνία της σε σχέση με την εν λόγω διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνουν και τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα, για τους λόγους όπως η ίδια τους παρέθεσε κατά το προηγούμενο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου. Ωστόσο, η ίδια πληροφόρησε την επιτροπή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφασή του ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2023, προχώρησε στην έγκριση συγκεκριμένου σχεδίου δράσεων για τη ρύθμιση της τηλεργασίας, με ορίζοντα υλοποίησης περί τα τέλη του 2024. Παράλληλα, αναφορικά με το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνουν και τους εργοδοτούμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, η ίδια επισήμανε ότι η προαναφερόμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε σχεδιασμό αναφορικά με τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και σημείωσε ότι ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ήδη έχουν προχωρήσει σε ρυθμίσεις, ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα τηλεργασίας στους εργοδοτούμενους τους. Συνεπώς, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, εναπόκειται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να αποφασίσει κατά πόσο θα συμπεριλάβει τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και εναπόκειται στο έκαστο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου να αποφασίσει κατά πόσο θα προχωρήσει σε εφαρμογή της εν λόγω ευέλικτης μορφής απασχόλησης.

Ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφερόμενος στην υπό συζήτηση διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, δήλωσε ότι στόχος του υπουργείου παραμένει η νομοθετική ρύθμιση της τηλεργασίας για όλους τους

εργαζομένους, ανεξαρτήτως του καθεστώτος που διέπει τους εργασιακούς τους όρους και ανέφερε ότι το υπουργείο επιφυλάσσεται να επανεξετάσει εκ νέου το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αφού επισήμανε ότι η εκτελεστική εξουσία δεν διαβουλεύτηκε με το γραφείο της αναφορικά με την υπό συζήτηση διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, επίσης εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με το ενδεχόμενο διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνουν και τους εργοδοτούμενους του δημόσιου τομέα. Συναφώς, η ίδια αξιωματούχος σημείωσε ότι οι προτεινόμενες ασφαλιστικές δικλίδες για ζητήματα που άπτονται της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι επαρκείς για τον δημόσιο τομέα και ως εκ τούτου οι εν λόγω ασφαλιστικές δικλίδες χρήζουν εξειδικευμένης μελέτης για τον σκοπό αυτό.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις που εκφράστηκαν στο στάδιο της εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής, έκρινε αναγκαία την εκ νέου αναθεώρηση του υπό εξέταση νομοσχεδίου και, κατόπιν διαβούλευσης που διεξήγαγε το υπουργείο με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, προχώρησε στην ετοιμασία δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για συνέχιση της συζήτησης. Στο δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου μεταξύ άλλων διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να περιλαμβάνει και τους εργοδοτούμενους των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και προβλέπεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης, ο εν

λόγω εργοδότης προβαίνει σε κατ' αναλογίαν του νομοσχεδίου ρυθμίσεις στις οικίες νομοθεσίες του.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των προνοιών του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου στην επιτροπή, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επισήμανε ότι παρατηρείται ανομοιογένεια ανάμεσα σε έκαστο νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου και αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης ως προς τον τρόπο ρύθμισης των εργασιακών όρων που διέπουν την απασχόληση των εργοδοτούμενων τους, καθώς, ανάλογα με την περίπτωση, οι εν λόγω όροι δύνανται να ρυθμίζονται νομοθετικά ή/και μέσω συλλογικών συμβάσεων. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι οι ρυθμίσεις που προτείνονται με το παρόν νομοσχέδιο στοχεύουν στον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων που πρέπει να διέπουν την τηλεργασία, προκειμένου να διασφαλίζονται τα εργασιακά δικαιώματα των εργοδοτούμενων και σημείωσε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα συμπληρώσουν οποιοσδήποτε άλλες ρυθμίσεις, είτε νομοθετικές είτε μέσω συλλογικών συμβάσεων, χωρίς να έρχονται σε αντιδιαστολή με αυτές εις βάρος των εργοδοτούμενων.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου δεν έφεραν ένσταση στην προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νομοσχεδίου, ώστε να εμπίπτουν σε αυτό οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΣΕΚ συμφώνησαν με την προτεινόμενη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νομοσχεδίου και ανέφεραν ότι ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου ήδη έχουν ρυθμίσει τους εργασιακούς όρους που διέπουν την τηλεργασία μέσω συλλογικών συμβάσεων, οι οποίες έχουν συνομολογήθει με τις συντεχνίες που εκπροσωπούν τους εργοδοτούμενους τους. Συναφώς, οι ίδιοι υποστήριξαν ότι πρέπει να διασαφηνιστεί από τις πρόνοιες του

νομοσχεδίου ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν θα επηρεάσουν οποιουσδήποτε σχετικούς ευνοϊκότερους όρους περιλαμβάνονται στις εν λόγω συλλογικές συμβάσεις.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, επιπροσθέτως των ζητημάτων που τέθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια της συζήτησης του νομοσχεδίου, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν τους εργοδοτούμενους και τους εργοδότες που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου, καθώς και οι κατηγορίες των εργοδοτούμενων του δημόσιου τομέα που θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου.
2. Η ανάγκη διασαφήνισης του τρόπου λειτουργίας του ιατροσυμβούλιου το οποίο θα είναι αρμόδιο να εξετάζει εργοδοτούμενο που αιτείται να εργάζεται με τηλεργασία για λόγους υγείας, στην περίπτωση που ο εργοδότης ζητήσει σχετική τεκμηρίωση, και το ενδεχόμενο αξιοποίησης για τον σκοπό αυτό των ιατροσυμβουλίων που λειτουργούν για ζητήματα που αφορούν το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
3. Ο προτεινόμενος καθορισμός των παθήσεων, των νοσημάτων και των αναπηριών των εργοδοτούμενων, για σκοπούς τεκμηρίωσης του κίνδυνου της υγείας τους, με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος ενδεχομένως να είναι περιοριστικός εις βάρος των εργοδοτούμενων, καθότι δεν υπάρχει δυνατότητα κατάρτισης εξαντλητικού καταλόγου στον οποίο να εμπεριέχονται όλες οι σχετικές παθήσεις, νοσήματα ή αναπηρίες. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, σε περίπτωση κατά την οποία εργοδοτούμενος αιτηθεί να εργάζεται με τηλεργασία για λόγους τεκμηριωμένου κινδύνου της υγείας του και ο εργοδότης αμφισβητεί τον εν λόγω κίνδυνο, τότε ο εργοδότης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει σχετική εξέταση από το

οριζόμενο δυνάμει του νομοσχεδίου ιατροσυμβούλιο. Ως εκ τούτου, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν να επανεξεταστεί η σχετική πρόνοια.

4. Η προσθήκη πρόνοιας η οποία να προβλέπει ρητά για την τακτική αναπροσαρμογής του προτεινόμενου ελάχιστου ποσού που ο εργοδότης οφείλει να καταβάλλει στον εργαζόμενο για την παροχή της τηλεργασίας, το οποίο καθορίζεται με απόφαση του υπουργού που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
5. Η προσθήκη πρόνοιας, ώστε να περιληφθεί ρητά η υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργοδοτούμενο, σε περίπτωση διαφοροποίησης ουσιωδών όρων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας λόγω της τηλεργασίας, η ενημέρωση για την παροχή της τηλεργασίας με μερική ή πλήρη απασχόληση, από τις εγκαταστάσεις του εργοδότη ή από χώρο εργασίας εκτός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
6. Η ανάγκη διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εργοδοτούμενων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εργοδοτούμενοι που εργάζονται με τηλεργασία θα έχουν τα ίδια εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους συγκρίσιμους εργοδοτούμενους που εργάζονται εντός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
7. Η ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης των προνοιών που αφορούν την αξιολόγηση της απόδοσης των εργοδοτούμενων, ώστε να διασφαλιστεί ότι απαγορεύεται η οποιαδήποτε παρακολούθηση των εργοδοτούμενων μέσω της χρήσης κάμερας ή άλλης ανάλογης εφαρμογής παρεμβατικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζομένου.
8. Η εξουσία που παρέχεται στους επιθεωρητές να απαιτούν από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχουν εύλογη αιτία να πιστεύουν ότι μπορεί να παράσχει πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετιζόμενες με οποιαδήποτε επιθεώρηση για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων να απαντά σε σχετικές ερωτήσεις

ενδεχομένως να είναι καταχρηστική, καθότι θα παρέχεται η δυνατότητα στους επιθεωρητές να απαιτούν πληροφορίες από πρόσωπα που δεν σχετίζονται άμεσα με τους εργοδοτούμενους που εργάζονται με τηλεργασία.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών της επιτροπής, ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός συγκεκριμένου μηχανισμού αναπροσαρμογής του ελάχιστου ποσού που ο εργοδότης οφείλει να καταβάλλει στον εργαζόμενο για την παροχή της τηλεργασίας δεν καθίσταται αναγκαίος, καθώς ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διατηρεί την εξουσία, όπως προβλέπεται στις πρόνοιες του νομοσχεδίου, να αναπροσαρμόζει το εν λόγω πόσο οπότε ο ίδιος κρίνει αναγκαίο, κατόπιν διεξαγωγής σχετικής μελέτης κόστους και διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργοδοτούμενων και τους εκπροσώπους των εργοδοτών.
2. Η ρητή συμπερίληψη της υποχρέωσης του εργοδότη να ενημερώνει τον εργοδοτούμενο σε περίπτωση διαφοροποίησης ουσιωδών όρων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας λόγω της τηλεργασίας και της υποχρέωσης να ενημερώνει για τον τρόπο και τόπο παροχής της τηλεργασίας δεν καθίσταται αναγκαία, καθότι ήδη επιβάλλεται υποχρέωση στον εργοδότη να ενημερώνει εκ των προτέρων τον εργοδοτούμενο σε περίπτωση διαφοροποίησης των ουσιωδών όρων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Διαφανών και Προβλέψιμων Όρων Εργασίας Νόμου.
3. Οι προτεινόμενες εξουσίες των επιθεωρητών κρίνονται ως αναλογικές ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό του ελέγχου της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και αποτελούν τις συνήθεις εξουσίες που παρέχονται στα εν λόγω πρόσωπα για

σκοπούς ελέγχου της εφαρμογής των νομοθεσιών που διέπουν το εργατικό δίκαιο, χωρίς να διαπιστωθεί στο παρελθόν οποιοδήποτε σχετικό πρόβλημα.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να εξετάσει εκ νέου τις πρόνοιες του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν ενώπιόν της. Συναφώς, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού διαβουλευθήκε εκ νέου με την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ετοίμασε τρίτο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Στο τρίτο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, πέραν των επιμέρους τροποποιήσεων με σκοπό τη βελτίωση και διασαφήνιση προνοιών του, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διασαφηνίζεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης, ο εν λόγω εργοδότης προβαίνει σε ρυθμίσεις κατ' αναλογίαν του νομοσχεδίου, ώστε οι εν λόγω ενέργειες του εργοδότη να μην περιορίζονται σε τροποποίηση των οικίων νομοθεσιών τους, αλλά να περιλαμβάνεται η δυνατότητα τροποποίησης των σχετικών συλλογικών συμβάσεων.
2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εργοδοτούμενος αιτηθεί να εργάζεται με τηλεργασία για λόγους τεκμηριωμένου κινδύνου της υγείας του και ο εργοδότης αμφισβητεί τον εν λόγω κίνδυνο, τη σχετική εξέταση αναλαμβάνουν να διενεργούν ιατροσυμβούλια όπως αυτά ορίζονται δυνάμει των προνοιών των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ιατρικά Συμβούλια, Δευτεροβάθμιο Ιατρικό Συμβούλιο και Ειδικό Ιατροί) Κανονισμών, αντί να ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Διαγράφεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία παρέχεται η εξουσία στον Υπουργό Υγείας και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με κοινή απόφασή τους να καθορίζουν τις παθήσεις, τα νοσήματα και τις αναπηρίες για σκοπούς τεκμηρίωσης του κίνδυνου της υγείας των εργοδοτούμενων.
4. Διασαφηνίζεται ότι οι εργοδοτούμενοι που εργάζονται με τηλεργασία θα έχουν τα ίδια εργασιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους συγκρίσιμους εργοδοτούμενους που εργάζονται εντός των εγκαταστάσεων του εργοδότη.
5. Διασαφηνίζεται ότι απαγορεύεται η οποιαδήποτε παρακολούθηση των εργοδοτούμενων μέσω της χρήσης κάμερας ή άλλης ανάλογης εφαρμογής παρεμβατικού χαρακτήρα για τον έλεγχο της απόδοσης του εργαζομένου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

13 Νοεμβρίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.064.081-2023

ΧΚ/ΧΧΡ/ΧΜ